

Kandidaten

Bliver midlerne helliget af målet?

Af Lasse Rasmussen

"Kandidaten" er ikke en politisk thriller, selvom titlen kunne få en til at tro det. Titlen refererer til, at hovedpersonen er kandidat til at blive partner i et stort advokatfirma. I filmen søger han efter sandheden om, hvem der dræbte hans far. I det spil er der andre, der prøver at hindre ham i at finde sandheden – med pengeafpresning og mordforsøg.

Fra filmens start aner vi, at hovedpersonens moral er noget flosset, i hvert fald skyr han ingen midler for at opnå det, han ser som retfærdighed. Det anskueliggøres ved en scene, hvor han instruerer sin klient, en kvinde, i at lyve. Historien er, at hun har dræbt den mand, som har mishandlet hendes datter. Han anser dermed løgneren for nødvendig for at opnå retfærdighed. Heri ligger så også implicit, at filmen ikke mener retfærdighed kan opnås via retssystemet. En pointe, der dog ikke udbygges nærmere.

Hovedpersonen - og filmen - anser det kun for ret og rimeligt, at han kæmper med alle midler for at finde frem til sandheden om, hvem der dræbte hans far, uanset at hans metoder ikke afviger fra dem, som skurkene bruger. Filmene bliver dermed en diskussion af, om midlet helliger et højere og mere retfærdigt mål. I og med, at ikke alt er som det tager sig ud for hovedpersonen (og tilskuerne) bliver spørgsmålet også, om man er friholdt for ansvar for ens usle gerninger, blot fordi virkeligheden viser sig at være en anden, end den man troede den var. Selvom han selv søger sandheden, går han ikke vejen for at skjule sandheden, at lyve, når sandheden er ham for ubekvem.

Filmene rejser således en række interessante spørgsmål om moral og selvbedrag. Men temaerne bliver aldrig ordentligt belyst. Det skyldes især, at filmene ikke har en afklaret holdning til hovedpersonen. Selvom han handler umoralsk, lægger filmene aldrig afstand til hans handlinger.

Filmens afslutning, hvor helten afslører skurken, virker som et postulat, og lægger ikke den afstand til hovedpersonen og de moralsk tvivlsomme handlinger, han tidligere i filmene har begået. Den banale slutning er på den måde med til at forfladige de spørgsmål om moral, som filmene selv har rejst. Samtidig må jeg erkende, at den som krimi ikke fungerer specielt godt – den er ikke særlig troværdig. Plottet er mildt sagt hullet. Personer har det med at dukke op og forsvinde efter filmens forgodtbefindende. Når man kender dansk film inden for de seneste år, er det heller ikke nogen stor overraskelse, hvem der er hovedskurken.

Hertil kommer, at filmens stil kan irritere en del. Filmene er hele vejen igennem holdt i mørke, nærmest tintede nuancer, masser af lettere kornede billeder og et evigt håndholdt kamera. Det er ikke nogen nydelse at se på. Filmens hensigt er nok, at det skal være med til at øge spændingen og skabe angst og klaustrofobi hos publikum. Min følelse var irritation og frustration. De interessante pointer, som filmene rejser, kunne med fordel være udbygget, men bliver tværtimod udvandet. De kandidater kun til at være en god film. De bliver det aldrig.

Danmark 2008 - Instr.: Kasper Barfoed - Manus: Stefan Jaworski - Medv.: Nikolaj Lie Kaas, Tuva Novotny, Laura Christensen, David Dencik, Kim Bodnia, Ulf Pilgaard, Jesper Langberg, Henning Jensen - 90 min. - Biografpremiere d. 29/8 2008 og på DVD d. 3/3 2009 - Udlejning/Billeder © SF Film

<http://www.cinemazone.dk/review.asp?id=7040&area=3>

<http://www.philm.dk/default.asp?CallParam=visfilm&IdParam=2582>